

Zarafshon

1913-yil aprel oyidan chiqqa boshlagan

Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!2025-yil 7-yanvar, seshanba,
2 (24.028)-sonO'zbek xalq
maqoliIsh
g'ayratidan
qo'rkar

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining QARORI

TURKISTON JADIDLIK HARAKATINING ASOSCHISI, ATOQLI ADIB VA JAMOAT ARBOBI, NOSHIR VA PEDAGOG MAHMUDXO'JA BEHBUDIY TAVALLUDINING 150 YILLIGINI KENG NISHONLASH TO'G'RISIDA

Vatanimiz tarixida g'oyat murakkab va sinovli darr bo'lgan XX asr boshida may-donga chiqqan Mahmudxo'ja Behbudiy Turkiston jadidlilik harakatining asoschisi hisoblanadi. U milliy ozodlik harakatining buyuk namoyandasini sifatida ilm-fan, ta'lum va tarbiya, adabiyot va san'at, matbuot sohalarini rivojlantirish, jahondagi ilg'or taraqqiyot yutuqlarini o'zlashtirish orqali xalqimizning ongu tafakkurini yuksaltishi hamda hurriyatga erishish yo'lida o'z hayotini baxsh etgan fidoyi zotdir.

Mahmudxo'ja Behbudiy chor hukumati va mahalliy mutaassib kuchlarning mis-siz qarshiliga qaramasdan, yurtimizda birinching qatorida ilk zamonaviy maktablar tashkil qilish, ular uchun zarrur darsliklar yaratish, nashriyot va teatrlar barpo etish ishlari bosh-qosh bo'ldi. Mohir publisits sifatida o'z davrining dolzarb muammoligiga bag'ishlangan qator salmoqli asarlar va ikki yuzdan ortiq maqolalar yaratdi. Shu bilan birga, "Samarcand" gazetasi hamda "Oyina" jurnaliga asos soldi. 1914-yilda "Turon" teatrda sahnalashtirilgan "Padarkush" pyesasi orqali o'lkamida teatr san'atining tamal toshini qo'ydi. Afsuski, atoqli adib va jamoat arbobi bo'lgan bu mutafakkir zot 44 yoshida yovuz kuchlar qurbanini bo'ldi.

Mustaqillik davrida Mahmudxo'ja Behbudiy xotirasini abadiylashtirish, hayoti va faoliyatini chuqur tadqiq qilish, ilmiy va badiyi asarlarini keng ommalashtirishga alohida e'tibor qaratilmoxda.

Ayniqsa, keyingi yillarda Toshkent shahridagi Adiblar xiyobonida uning muazzam haykali o'rnatilgani, Samarcand shahrida uy-muzeysi tashkil qilingani mamlakatimiz hayotida katta voqeja sifatida e'tirof etildi. Iste'dodli dramaturglar uchun Mahmudxo'ja Behbudiy nomidagi mukofot ta'sis qilingani shu yo'ldagi yangi amaliy qadam bo'ldi.

Mahmudxo'ja Behbudiy asarlarining yosh avlodimiz intellektual va ma'naviy salohiyatini oshirish, shu asosda ulurni Yangi O'zbekiston bonyodkorlari, chinakam vatanparvar insonlar etib tarbiyalash borasidagi o'rni va ahamiyatini inobatga olib hamda uning bebabu merosini yanada kengroq o'rganish va targ'ib etish masqasida:

1. Madaniyat vazirligi, Olyi ta'lum, fan va innovatsiyalar vazirligi, Maktabgacha va maktabi ta'lumi vazirligi, Yozuvchilar uyushmasi, Fanlar akademiyasi, Respublika Ma'naviyat va ma'rifat markazi, Yoshlar ishlari agentligi hamda jamoatchilik vakillarining 2025-yilda Turkiston jadidlilik harakatining asoschisi, atoqli adib va jamoat arbobi, noshir va pedagog Mahmudxo'ja Behbudiy tavalludining 150 yillagini keng nishonlash to'g'risidagi takliflari ma'qullansidi.

2. Mahmudxo'ja Behbudiy tavalludining 150 yillagini nishonlash bo'yicha tashkiliy qo'mita (keyingi o'rnlarda – Tashkiliy qo'mita) ilovaga muvofiq tarkibda tuzilsin.

3. Tashkiliy qo'mita (A. Aripov) ikki hafta muddatda Mahmudxo'ja Behbudiy tavalludining 150 yillagini nishonlash bo'yicha amalga oshiriladigan chora-tadbirlar dasturini tasdiqlasini.

Ushbu dasturda quyidagi masalalarga alohida e'tibor qaratilasin:

mutafakkir adibining "Tanlangan asarlar" to'plami, uning hayoti va faoliyatiga bag'ishlangan ilmiy-ommabop kitoblarni nashrha tayyorlash va chop etish;

Mahmudxo'ja Behbudiy haqida spektakllar sahnalashtirish hamda bugungi kunga qadar yaratilgan "Mahmudxo'ja

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti

2024-yil 27-dekabr

SH. MIRZIYOEV

**Markaziy harbiy okrugda
O'zbekiston Respublikasi
Qurolli Kuchlari tashkil etilganligining 33 yilligi hamda
vatanparvarlik oyligi doirasida
"Yangi O'zbekiston armiyasi
- mamlakat tayanchi, xalqimiz
faxri!" shiori ostida ma'naviy
ma'rifiy tadbir bo'lib o'tdi.**

Unda Mudofaa vazirligi huzuridagi
jamoatchilik kengashi raisi, O'zbekiston
xalq shori Iqbol Mirzaaliyev, kengashning
viloyat bo'limi rahbar va a'zolari, harbiylar
ishtiroy etdi.

Tadbir mehmonlarning Markaziy harbiy okrug qo'shinlariga qarashli harbiy
qismida serjant va harbiy xizmatchilar
uchun yaratilgan sharoitlar bilan tanishuvdan boshlandi. Harbiy xizmatchilar
uchun 7/24 tartibida ishllovchi kutubxonona
va "O'q otish markazi" ishtirokchilar
da katta qiziqish uyg'otdi. Shuningdek,
okrugning o'quv binosida tashkil etilgan

JADIDLAR FAOLIYATI ARMIYADA HAM O'RGANILADI

milliy tariximiz, sohibqiron Amir Temur va
jadidlilik harakati namoyandalari hayoti,
ijodi va siyosiy faoliyatiga bag'ishlangan
ko'rgazmali zollar yoshlarda harbiy
vatanparvarlik, milliy g'urur tuyg'ularini
uyg'otish, ularning shijoatini oshirishda
muhim ahamiyat kasb etishi ta'kidlandi.

Bugun tariximiz, boy ma'naviy mero-
simizni o'rganishda XX asr boshlarida ja-
did bobolarimizning xalqimizni ilm-ma'rifa
fatga chorlab, yurtimiz ozodligi uchun
kurashish borasidagi harakatlarini tadqiq
etish muhim ahamiyatiga ega, – deydi
Mudofaa vazirligi huzuridagi jamoatchilik
kengashi raisi Iqbol Mirzaaliyev. – Shu
bois harbiy ta'lum muassasalarida, harbiy
qismida jadidlar hayoti, faoliyatini

ga bag'ishlangan burchaklar tashkil
etilmoqda, ularning g'oya va qarashlari
o'rganilmoqda. Jadidlar o'z davrida yosh-
larimiz zamoniavil ilmlarni puxta egallab,
ulug' ajoddolrimizga munosib vorislar
bo'lishini, yurtimiz ozodligi uchun ku-
rashishni orzu qilgan, shu orzu-maqasad
uchun hayotini tikkan.

Markaziy harbiy okrug faollar zalida
o'tkazilgan uchrashuvda askarlar, ofitser
va serjantlar jam bo'ldi. Unda harbiy
xizmatning mas'uliyati, sohada olib bo-
rilayotgan islohotlar, milliy armiyamizning
kuch-qudrati va salohiyati xususida so'z
yuritildi. Jadid bobolarimizning qimmatli
o'gitlari yodga olinib, mushoira o'tkazildi.
Oybarchin SA'DULLAYEVA.

Minnatdorlik

Behbudiy g'oyalari bugun ham dolzarb

"Turkiston jadidlilik harakatining asoschisi", "milliy ozodlik harakatining buyuk
namoyandasini", "ilm-fan, ta'lum va tarbiya, adabiyot va san'at, matbuot sohalarini
rivojlantirish, xalqimizning ongu tafakkurini yuksaltish hamda hurriyatga erishish
yo'lida o'z hayotini baxsh etgan fidoyi zot" ...

Bu ta'rifu tavsiflar davlatimiz
rahbaryining 2024-yil 27-dekabr
kuni imzolangan "Turkiston jadidlilik
harakatining asoschisi, atoqli
adib va jamoat arbobi, noshir va
pedagog Mahmudxo'ja Behbudiy
tavalludining 150 yillagini keng
nishonlash to'g'risida"gi qarorida
keltirildi va biz Behbudiy avlodlari
qalbini faxr, iftixorga to'ldirdi.

Avvalo, keyingi yillarda
Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning
buyuk jadid bobolarimiz, xususan,
Mahmudxo'ja Behbudiy
hayoti va ilmiy, ijodi faoliyatini
o'rganish, keng targ'ib etish-
ga alohida e'tibor qaratayotganini qayd etishni
istardim. Bu Vatanimiz ozodligi, xalqimiz ma'rifati
uchun jon fido qilgan ulug' ajoddolrimiz ruhini
shod etish, ular nomini ulug'lash va o'sib ke-
layotgan yosh avlodning intellektual va ma'naviy
salohiyatini oshirishga xizmat qilishi shubhasiz.

Toshkent shahridagi Adiblar xiyobonida
bobomiz haykali o'rnatilgani, Samarcand
shahrida uy-muzeysi tashkil qilingani, iste'dodli
dramaturglar uchun Mahmudxo'ja Behbudiy
nomidagi mukofot, talabalar uchun stipendiya
ta'sis qilingani, badiyi film yaratilgan ulug' jadid
ka'mnaviy merosini o'rganish borasidagi juda
katta xayrli ishlar desak, mubolag'a bo'lmaydi.

2020-yilda Prezidentimiz farmoni bilan
Mahmudxo'ja Behbudiy "Buyuk xizmatlari
uchun" ordeni bilan taqdirlandi va mukofot Be-
hbudiy avlodlariga topshirildi. Kamina Shavkat
Mirziyoyev qo'lidan ushu mukofotni qabul
qilish oлar ekanman, u kishiga butun olimam
nomidan minnatdorlik bildirgandim.

Oradan besh yil o'tib, ma'rifatparvar bobo-
miz tavalludining 150 yillagini keng nishonlash
bo'yicha qaror qabul qilindi. Biz buning uchun
hurmatli Prezidentimizga chin qalbimizdan
minnatdorlik bildiramiz. Shu bilan birga, yubi-
ley tadbirlarining yuqori saviyada o'tishi uchun,
bobomiz haqidagi ma'lumotlarni jamlash, uy-
muzyek ekspontalarini boyitish uchun albatta,
o'z hissizmiz qo'shamiz.

Qarorda Mahmudxo'ja Behbudiy "Tanlangan
asarlar" to'plami, uning hayoti va faoliyatiga
bag'ishlangan ilmiy-ommabop kitoblarni nashr-

ga tayyorlash va chop etish,
spektaklalar sahnalashtirish hamda
"Mahmudxo'ja Behbudiy"
kinoseriali va "Xalq yuragi"
badiiy-publisistik filmlarining
ommaviy namoyishlarini tashkil
qilish belgilandi. Shuningdek,
Toshkent va Samarcand shaharlarida ilmiy anjumanlar,
bir qator madaniy tadbirlar, o'quvchi
va tababa-yoshlar o'tasida
"Mahmudxo'ja Behbudiy saboqlari"
mvazusida insholar tanlovi
o'tkazildi.

Bizning xursand qilgan yana
bir jihat, shu paytgacha bobo-
miz qatl etilgan Qarshi shahrida u kishi nomi
bilan bog'liq biror obyekt yo'q edi. Qarorda
Qarshi shahridagi ko'chaldar biriga Mah-
mudxo'ja Behbudiy nomini berish hamda unga
bag'ishlangan yodgorlik lavhasini o'rnatish
qayd etildi.

Bobomiz hayotini ma'rifatga bag'ishladi, bir
umr shu maqsad bilan yashadi. Xalqni farzan-
darlarini o'qitishga chorladi. Ularga til o'rgatish,
zamonaviy ilmlardan saboq berishni ertangi
yorug' kelajak bilan bog'ladi. Maktab o'chib,
darsliklar, kitoblar yozdi, bolalarga saboq berdi.

"Samarcand" gazetasini, "Oyna" jurnali nashr
etib, xalqni uyg'onishga chorladi. Teatr ibratx-
onadir, degan da'vat bilan ilmsizlik qanday
oqibatlariga olib kelishini "Padarkush" pesasi-
da ko'rsatib berdi. Bu asarni o'z xonadonida
sahnalashtirib, odamlarga namoyish etdi.

Bobomiz millatning taraqqiyoti uchun xorijiy
tillar bilish muhimligini qayd etib, "Ikki emas,
to'rt til lozim" degan maqolasiда turkiy, fors-to-
jik, arab, rus va hatto ingliz yoki fransuz tillarini
bilish shart deb hisoblagan, ko'p til bilishning
ahamiyatini shu maqolasiда batafsil sharhlagan.

Nazarimda bu qarashlar bugun ham dolz-
arb, bugun ham o'z ahamiyatini yo'qotmagan.
Shuning uchun biz jadidlar ma'naviy merosini
qancha ko'p o'rgansak, ularning g'oyalarini
targ'ib etsak, nainki bugungi kunimiz, bal-
ki kelajak uchun qimmatli manbalarga ega
bo'lamiz.

**Shohruh BEHBUDIY,
Mahmudxo'ja Behbudiyning evarasi.**

8-yanvar –
Prokuratura organlari
xodimlari kuni

Bosh mezon -
"xalq
prokuraturasi"
maqomiga
erishish

Prokuratura idoralarining
asosiy vazifasi
qonun ustuvorligini
ta'minlash, qonuniylikni
mustahkamlashdan iborat
bo'lsa-da, hududlar
ijtimoiy-iqtisodiy
rivojida ham ularning
roli oshib bormoqda.
Xususan, 2-sektorga
mas'ul sifatida prokura-
tura organlari hududlar
infratzilmasini yax-
shilash, aholi uchun
munosib turmush va ish
sharoiti yaratishga hissa
qo'shib kelmoqda.
Buni viloyatimiz misoli-
da ham ko'rish mumkin.

O'tgan yil prokuratura,
suv ta'minoti idorasini va
boshqo sohalar mutaxassis-
lardan iborat ishlar guruhini
viloyatdagi suv inshootlarini
xatlovdan o'tkazdi. Bu ja-
rayonda 623 ta suv inshoot
ta'mirga muholtigil sababli
faoliyat ko'rsatmayotganligi
aniqlanib, shundan 454 ta
suv inshooti faoliyati tiklan-
di va 414 ming aholi toza
ichimlik suvi bilan ta'min-
landi.

Jumladan, Payariq tumani
markazidagi beshta ma-
hallada yashovchi aholi toza
ichimlik suvi bilan ta'minlan-
maganligi, mavjud tarmoq,
suv inshooti va suv saqlash
hovuzi yaroqsiz arhvolga kelib
qolganligi aniqlandi.

(Davomi 3-sahifada) »»

Konstitutsiyamizda mustahkamlangan ayni tamoyil biz uchun yangilik emas. Xalqimiz azaldan qiyin hayotiy vaziyatga tushib qolgan beva-bechoralarning holdiyan xabar olib, muhtojlarga mehr va muruvvat ko'rsatib kelgan. E'tiborlisi, endi bu jarayonda davlat bosh islohotchi sifatida ishtirot etib, fuqarolarning ijtimoiy farovonligini oshirishga qaratilgan kompleks loyihalarni hayotga tattabiq qilmoqda.

Davlat rahbari tashabbusi bilan tashkil etilgan Ijtimoiy himoya milliy agentligi va uning hududiy bo'lmlari, "mahalla yettiligi" tarkibiga kiritilgan ijtimoiy xodim lavozimi mazkur fikrning amaliy isbotidir. O'tgan qisqa vaqtida soha mutaxassislar tomonidan har bir mahallada 12 toifadagi ijtimoiy himoyaga muhtoj oilalar xatlovdan o'tkazilib, yillar davomida yechimini kutgan muammolarni bartaraf etish choralar ko'rildi.

IJTIMOIY DAVLAT

TAMOYILI QAROR TOPMOQDA

Viloyatimiz misolda gapi radigan bo'lsak, tizim bu davrda 11,4 ming nafer shaxsga individual ijtimoiy xizmatlarni ko'rsatdi. 2024-yilning boshida viloyatda 101632 nafer nogironligi bor fuqaro ro'yxtagi olingan bo'lsa, xatlov natijasida yana 6837 nafer fuqaroga nogironlik belgilandi. Achinarlisi, ular orasida turli sabablar bilan 15-30 yillar davomida nogironlik belgilanmagan, demakki, davlat tomonidan kafolatlangan ijtimoiy ko'makni olish imkonii bo'lmaganlari ham bor. Amaly tadbirlar davomida ularning 8925 naferiga nafaqa tayinlandi, 9918 naferining bandligiga ko'maklashilgan bo'lsa, yana 2729 naferi parasportga jalg qilindi.

Yoshlarni ijtimoiy himoyalash, ularning huquq va manfaatlarini ta'minlash masalasi ham faoliyatimizning asosiy yo'naliishi sifatida belgilangan. Hozirgacha tashkilotimiz tomonidan 11882 nafer yoshlarning nazoratga olinishi ta'minlandi. Ularning ta'lim-tarbyasini nazorat qilish maqsadida 8190 naferiga vasiylik tayinlandi, 3129 naferiga homiylik belgilandi va 375 nafer farzandlikka berildi. Hozirda 157 nafer qarovsiz bola ijtimoiy muassasalarda tarbiyalanayotgan bo'lsa, 38 naferi oila muhitiga qaytarildi.

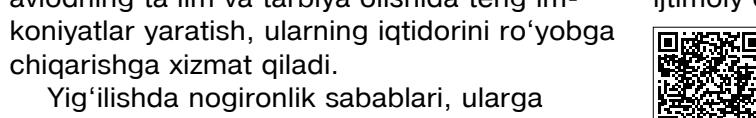
Bu raqamlarni yana davom ettirish mumkin. Asosiyi, ijtimoiy xizmat sohasida zamonaviy tizim yaratildi va u muttasil takomillashtirib borilmoida. Xususan, yaqinda Prezident raisligida o'tkazilgan yig'ilishda ham ijtimoiy xizmatlarni yangi bosqichga olib chiqish bo'yicha muhim tashabbuslar ilgari surildi.

Ta'kidlanganidek, hozir fuqarolar ijtimoiy xizmat va yordam olish uchun 10 dan ortiq hujjatni o'zi bilan olib yurishga majbur bo'lmoida. Prezident 2025-yilning 1-iyuliga cha "ijtimoiy karta" joriy etish bo'yicha taklif berdi. Mazkur karta yordamida jamoat transportida bepul yurish, elektr, gaz va o'qish xarajatiga kompensatsiyalar olish mumkin bo'ladi. Nafaqa va yordam pullari ham shu kartaga tushadi. Bu bilan fuqarolarning ovora-garchiligiga chek qo'yildi.

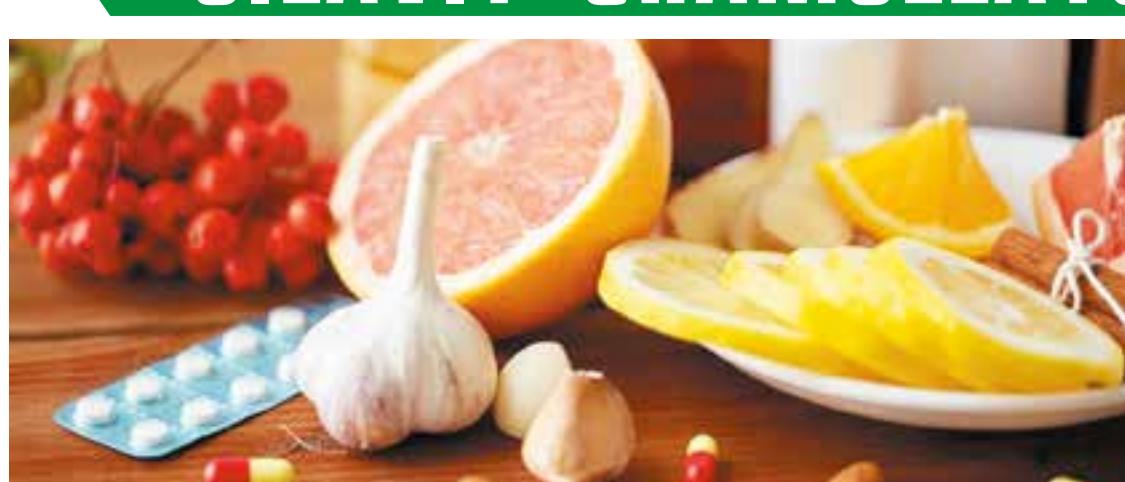
Bugun viloyatimizda 11882 nafer bola ijtimoiy himoyaga olingan. Bundan tashqari, 20 ming nafardan ortiq yoshlarda turli darajadagi nogironlik mavjud. Prezident yig'ilishda nogironligi bor yoshlarni ta'lim bilan qamrab olish masalasiga alohida to'xtalib, buning uchun har bir tumanda bittadan bog'chada inklyuziv sinflar ochiliishi, harakatli cheklangan bolalarning muktabga kelib-ketish xarajatining 75 foizi qoplab berilishini aytidi. Bu o'z navbatida yosh avlodning ta'lim va tarbiya olishida teng imkoniyatlar yaratish, ularning iqtidorini ro'yobga chiqarishga xizmat qiladi.

Yig'ilishda nogironlik sabablari, ularga yordam berish masalalari tahlil qilinib, qator

Keyingi kunlarda aholi orasida grippa chalinib, og'ir ahvolda shifokorga murojaat qilayotganlar soni ko'paymoqda. Bu holatning oldini olish uchun avvalo, har bir kishi o'zini virusli xastaliklardan himoya qilishi kerak. Gripp bilan har qanday kishi yilning to'rt fasilda xastalanishi mumkin. Ammo havo sovuq kunlari aholi shamollatilmaydigan, yopiq xonalarda to'plangani uchun ko'proq tarqaladi. Shuning uchun uyda o'tirgan qariyalar, muktab, bog'cha yoshidagi bolalar grippa ko'proq chalinadi.

Xurshid NAZAROV,
Ijtimoiy himoya milliy agentligi
viloyat boshqarmasi boshlig'i.

Kasallik qo'zg'atuvchisi organizmda bir-ikki kun davomida hech qanday belgilarsiz joylashishi mumkin. Ammo keyin bemorda lohaslik, et uvishishi, bo'g'inalr zirqirashi va mushaklarda og'riq kuzati-

ladi. Isitmalashi mumkin, bosh aylanib, darmonsizlanadi, ko'ngli ayniydi. Lohasilik, darmonsizlik uzoq vaqtgacha davom etishi mumkin. Shuning uchun gripp bilan og'riganda albatta, yotoq rejimiga amal

OILAVIV SHAMOLLAYOTGANLAR

qilinishi kerak. Oyoqda o'tkazilgan kassallik qator asoratlarni keltirib chiqaradi, shuning uchun shifokorga murojaat qilish va albatta, zarur davo muolajalarini olish lozim.

Aytish kerakki xalqimiz orasida grippning oldini olish uchun yoki ilk belgilari paydo bo'lganda qator tabiiy davo usullarini qo'llanadi. Ularning qatorida quyidagi tavsiyalarni ham qo'llash mumkin:

piyojni tozalab, mayda to'g'rash va idishga solib, 2-3 daqiqa davomida hidlash;

bug'li ingalyatsiyalar – moychechak, kartoshka bo'tqasi, soda eritmasi bug'idan 2-5 daqiqa nafas olish;

yerqalampir (xren) o'tini qirg'ichdan o'tkazib, ustidan 2-3 dona limon suvi qo'shgan holda har kuni 2-3 qoshiqdan

ichish;

qariqiz o'tidan bir oshqoshib olib, damlama tayyorlash, nahorda va kechqurun ichish.

Immunitetni oshirishga tabiiy antioksidant bo'lgan asal va viruslarga qarshi samarali kurashidagan sarimsoq yordam beradi. "G'ishtband"da suv to'planishi Jomni suv bilan ta'minlaydigan buloqlarda suv ko'payishi va yangi buloqlar ko'z ochishi, atrof-muhit musaffoligini ta'minlash, yangi bog' va o'rmonzorlar, yashil hududlar yaratilishiha asos bo'ladi. Kelajakda bu yerni turistik yo'naliishga kiritib, sayyohlik sohasida ham yangi loyihalarni amalga oshirish, dam olish maskanlari yaratish mumkin. Bugun Jomda 30 ming aholi yashaydi. Albatta, ular uchun munosib turmush sharoiti yaratish, yangi ishlari ochish lozim. Yangi suv ombori ushu maqsadlarga erishishga xizmat qilishi shubhasiz.

G'.HASANOV,
A.ISROILOV (surat).

Jomda qadimiy G'ISHTBAND SUV ombori

YANGIDAN BARPO ETILDI

NUROBOD TUMANINING JOM QISHLOG'IDA XI ASRDA QORAXONIYLAR DAVRIDA BUNYOD ETILGAN "G'ISHTBAND" TARIXIY SUV OMBORI YANGIDAN QURILDI.
JOM – NAFAQAT NUROBOD, BALKI VILOYATIMIZNING UZOQ TARIXGA EGA AHOLI YASHASH MASKANLARIDAN BIRI HISOBLANADI. TARIXIY MANBALARDA BU JOY QADIMIY IPAQ YO'LINING MUHIM NUQTALARIDAN BIRI SIFATIDA QAYD ETILADI. QISHLOQ TOG' VA QIRLIKLER ORASIDA, CHUQUR JOYDA BO'LGANI UCHUN UNGA "JOM" DEB NOM BERILGANI TAXMIN QILINADI. QISHLOQ AHOLISI ASOSAN TOG'LARDAN BOSHLANADIGAN BULOQ SUVSLARIÐAN ISTE'MOL QILGAN VA DEHQONCHILIK UCHUN FOYDALANGAN.

Qoraxoniyalar davrda qishloq tepasidagi, Zarafshon tog'tizmalarining g'arbiy etaklaridan oqib tushadigan Omardorasoyda suv ombori qurilgan. O'n metr balandlikdagidagi to'g'on tog' toshlaridan g'isht shaklida yo'nb qurilgani uchun "G'ishtband" degan nom oltan. Tarixiy manbalarda keltirilishicha, soyning eng tor joyida o'rnatilgan to'g'oning asosi 10, tepe qismi uzunligi 25 metr, eni 5-5 metr bo'lgan. Suv ombori esa 900 metr uzunlikda va 10 metr chuqurlikkacha bo'lgani va mazkur inshootda 300 ming kub metr hajmda suv jang'arilgani qayd etiladi.

– Ushbu suv inshoot XI-XII asrlarda qoraxoniyalar davrda qurilgan, – deydi tarixchi Sharif Savatov. – Qoraxoniy hukmdor Ibrohim ibn Nasr Tamg'ach Bug'roxon davrda Samarqand g'arbiy qoraxoniyalar davlati poftaxti bo'lgan. O'sha paytda Samarqand va uning atrofini obod qilish maqsadida bir qator inshootlar, binolari qurilgan. Jumladan, Jom cho'lini sug'orish uchun "G'ishtband" suv ombori qurilgan va bu orgali aholini suv bilan ta'minlash, hududdagi 300 gektardan ortiq yerni sug'orish imkoniyati yaratilgan. Ushbu suv omborining to'g'oni, ya ni g'ishtband tog' toshlaridan, qorishmasi esa shu yerdan chiqqan ohaktoq va o'simliklar kullaridan tayorlangan. Bandning balandligi 10 metr, uzunligi 25 metr, qalilini 5,5 metr bo'lgani, undan oltita quruv orgali suv chiqarilgan manbalarda qayd etiladi. Ayni paytda respublikamiz hukumat tomonidan Omondarasoyda, ya ni qadimiy G'ishtbandda yanagi suv ombori qurildi. Shu bilan birga, qadimiy to'g'on qoldiglari ham saqlanmoqda. Ajoddalarimizdan qolgan bo inshoot madanliy meros obyektlari ro'yxtagi kiritilib, asrab-avaylasna va sayyohlik yo'naliishlaridan biriga aylantirilsa, maqsadga muvofiq bo'lardi.

Qadimiy yodgorliklar va tarixiy manbalar izlanuvchi Akmal Hamroyev ham G'ishtband tarixi bilan bog'liq ko'plab ma'lumotlar va ashayolar mavjudligini qayd etib, bu yerda o'rghanish ishlari olib borish zarurligini ta'kidlaydi.

– G'ishtband qoraxoniyalar davrining muhim strategik inshootlaridan biri bo'lgan va o'z vaqtida 300 ming kub metr suvni saqlab, aholini suv bilan ta'minlagan, – deydi A.Hamroyev. – Biz ushbu eski bandni o'rghanish jarayonida bu yerdan metall qorishma ham topdik.

Bu shundan dalolat beradi, mazkur hududda metalдан turli buyumlar, qurol-yarog' va tangalar yasalgan. Agar inshootda arxeologik tadqiqotlar o'tkazilsa, nafaqat G'ishtband, balki Jom tarixi bilan bog'liq ko'plab yangi ma'lumotlar, tarixiy ashayolarga ega bo'lish mumkin, deb o'yaymiz.

Omondarasoyda qadimiy suv omborini qayta qurish orqali Jom qishlog'i aholisini suv bilan ta'minlash, qishloq xo'jaligi va chovchachilki rivojlanishiga yordam beradi. "G'ishtband"da suv to'planishi Jomni suv bilan ta'minlaydigan buloqlarda suv ko'payishi va yangi buloqlar ko'z ochishi, atrof-muhit musaffoligini ta'minlash, yangi bog' va o'rmonzorlar, yashil hududlar yaratilishiha asos bo'ladi. Kelajakda bu yerni turistik yo'naliishga kiritib, sayyohlik sohasida ham yangi loyihalarni amalga oshirish, dam olish maskanlari yaratish mumkin. Bugun Jomda 30 ming aholi yashaydi. Albatta, ular uchun munosib turmush sharoiti yaratish, yangi ishlari ochish lozim. Yangi suv ombori ushu maqsadlarga erishishga xizmat qilishi shubhasiz.

Eshturni Rahimovdir. 82 yoshli otaxon bir necha yillardan buyon mazkur inshoot va hudud tarixi bilan bog'liq ma'lumotlarni to'plab, tegishli idoralarga taqdim etmoqda va suv ombori qurilishiga hissa qo'shamoqda.

– Qoraxoniyalar davriga oid "G'ishtband" suv ombori 330 ming kub suvi sunvi saqlab, aholining ichimlik suvi va qishloq xo'jaligi uchun ehtiyojini qondirgan, – deydi Eshturni Rahimov. – Uzoq yillar aholi bundan samarali foydalangan. Jom qadimiy ipak yo'lining chorrahsida joylashgan uchun muhim ahamiyatga ega hudud bo'lgan. Bu yerdan katta qo'rg'on bo'lgani va tashqi dushmanlardan himoyalish maqsadida atrofi suv bilan o'ralgani haqida ma'lumotlar bor. Ushbu qo'rg'onga ham suv "G'ishtband" suv omboridan 21 kilometr masofaga, Sansalorota degan joygacha ariqlar tortilib, 330 hektar yerni suv bilan ta'minlangan. Bu 1962-yilda yurtimiz arxeolog olimlarining Mozandaron ekspeditsiyasi tomonidan ham qayd etilgan. Hududda aholi sonining o'sib borishi va suv taqisligi kuchayishi natijasida, qolaversa, oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash, bahoriga maysumda sodir bo'ladigan sel va toshqindan aholini saqlash maqsadida qadimiy suv omborini tiklash bo'yicha fikrlar bildirildi. Keyin bu taklif va tashabbuslarni Vazirlar Mahkamasiga taqdim etildi va 2014-yil 27-iyulda Vazirlar Mahkamasining qadimiy "G'ishtband" suv omborini tiklash, buning uchun 3 milliard 323 million so'm pul ajratish to'g'risidagi qarori qabul qilindi. Dastlab 2015-2017-yillarda qurilish ishlari olib borildi. Keyin 2021-yilda Vazirlar Mahkamasining qarori bilan yana 5,5 milliard so'm ajratildi va hozirda inshootda qurilish ishlari yakuniga yetmoqda.

Bu inshoot faqatgina aholini sel va toshqin suvlarini xavfidan saqlash, suv bilan ta'minlashdan tashqari, hudud infratuzilmasini rivojlanishiga yordam beradi. "G'ishtband"da suv to'planishi Jomni suv bilan ta'minlaydigan buloqlarda suv ko'payishi va yangi buloqlar ko'z ochishi, atrof-muhit musaffoligini ta'minlash, yangi bog' va o'rmonzorlar, yashil hududlar yaratilishiha asos bo'ladi. Kelajakda bu yerni turistik yo'naliishga kiritib, sayyohlik sohasida ham yangi loyihalarni amalga oshirish, dam olish maskanlari yaratish mumkin. Bugun Jomda 30 ming aholi yashaydi. Albatta, ular uchun munosib turmush sharoiti yaratish, yangi ishlari ochish lozim. Yangi suv ombori ushu maqsadlarga erishishga xizmat qilishi shubhasiz.

Bu inshoot faqatgina aholini sel va toshqin suvlarini xavfidan saqlash, suv bilan ta'minlashdan tashqari, hudud infratuzilmasini rivojlanishiga yordam beradi. "G'ishtband"da suv to'planishi Jomni suv bilan ta'minlaydigan buloqlarda suv ko'payishi va yangi buloqlar ko'z ochishi, atrof-muhit musaffoligini ta'minlash, yangi bog' va o'rmonzorlar, yashil hududlar yaratilishiha asos bo'ladi. Kelajakda bu yerni turistik yo'naliishga kiritib, sayyohlik sohasida ham yangi loyihalarni amalga oshirish, dam olish maskanlari yaratish mumkin. Bugun Jomda 30 ming aholi yashaydi. Albatta, ular uchun munosib turmush sharoiti yaratish, yangi ishlari ochish lozim. Yangi suv ombori ushu maqsadlarga erishishga xizmat qilishi shubhasiz.

– G'ishtband suv omborini qayta qurish orqali Jom qishlog'i aholisini suv bilan ta'minlashdan tashqari, hudud infratuzilmasini rivojlanishiga yordam beradi. "G'ishtband"da suv to'planishi Jomni suv bilan ta'minlaydigan buloqlarda suv ko'payishi va yangi buloqlar ko'z ochishi, atrof-muhit musaffoligini ta'minlash, yangi bog' va o'rmonzorlar, yashil hududlar yaratilishiha asos bo'ladi. Kelajakda bu yerni turistik yo'naliishga kiritib, sayyohlik sohasida ham yangi loyihalarni amalga oshirish, dam olish maskanlari yaratish mumkin. Bugun Jomda 30 ming aholi yashaydi. Albatta, ular uchun munosib turmush sharoiti yaratish, yangi ishlari ochish lozim. Yangi suv ombori ushu maqsadlarga erishishga xizmat qilishi shubhasiz.

Shohsanam RAYIMOVA, immunolog.

BOSH MEZON -

"XALQ PROKURATURASI" MAQOMIGA ERISHISH

(Davomi. Boshlanishi 1-sahifada).

Muammoni hal qilish maqsadida ichimlik suvi bilan ta'minlash bo'yicha loyiha-smeta hujjatlar ishlab chiqilib, mahallalarda yangi tarmoq tortish, suv inshoot va suv saqlash hovuzini rekonstruksiya qilish rejalashtirildi. Mustaqillik mahallasida 3700 metr, Alisher Navoiy nomli mahallada 3500 metr va Farovon mahallasida 1500 metr tarmoq tortildi. Bundan tashqari, 1600 metr mavjud tarmoq ta'mirlanib, yangi suv tarmoq'iga ulandi. Natijada 217 ta xonodon toza ichimlik suvi bilan ta'minlandi.

Qayd etish lozimki, loyiha yakunida 28 mingdan ko'proq aholi markazlashgan ichimlik suvi bilan ta'minlanishi barobarida, 25,1 milliard so'm mablag' iqtisod qilinishiga erishildi.

Qo'shrabot tumanidagi Shovona mahallasida o'tgan yili "Obod xonodon", "Obod ko'cha" va "Obod mahalla" mezonlarini joriy etish bo'yicha amalga oshirilgan ishlar boshida ham prokuratura organlari turdi.

Beshta qishloqdan iborat mahallada 956 ta xonodon, 1250 ta oila bo'lib, 5298 nafar aholi istiqomat qiladi. Bog'dorchilikka ixtisoslashgan hududda 2913 nafar mehnatga layoqatlari aholidan 102 nafari ishsiz edi.

O'tgan yili 26 nafar fuqaro doimiy ishga joylashtirilib, 40 nafari kasb-hunarga o'qitildi, 159 nafari o'zini o'zi band qildi, 30 nafariga esa tadbirkorlik faoliyatini boshlashiga amaliy yordam ko'rsatildi. Natijada mahalla ishsizlikdan xoli hududga aylantirildi.

Xususan, "Uychi tajribasi" asosida 48 ta ehtiyojmand oilaga 2500 ta tovuq bepul, 111 fuqaroga 1 milliard 600 million so'mlik kredit mablag'i evaziga 15 mingga yaqin tovuq tarqatildi.

"Sayxunobod tajribasi" asosida 40 nafar fuqaroga qishloq xo'jaligi mahsulotlari yetishtirish uchun 20 gektar yer maydoni ajratilib, sug'orish tizimi uchun 2 ta artezian quduq qazildi.

Yil davomida ijtimoiy daftarlarda turgan 118 fuqaroga 98 million so'mlik turli yordamlar ko'rsatilib, 131 fuqaroga 2,3 milliard so'm bank krediti olishida ko'maklashildi. Bundan tashqari, 15 nafar shaxsga 150 million so'mlik asbob-uskuna uchun subsidiya ajratildi.

Mahallada tikuvchilik sexi faoliyati yo'iga qo'yilib, 20 nafar xotin-qizning bandligi ta'minlandi.

Hududda aholining turmushini yaxshilashga qaratilgan yana boshqa ishlar ham amalga oshirildi. Jumladan, 8 kilometr asosiy va ichki yo'llar asfaltlandi, 40 kilometr ichki yo'llarga qum-shag'al yotqizildi, 3,7 kilometr piyodalar yo'lagi barpo etilib, 133 ta tunagi yoritish chiroqlari o'rnatildi. Har qishloqda bittadan "Workout" sport maydonchasi qurildi.

Mahalladagi to'rtta maktab, oilaviy poliklinika ta'mirlandi.

O'tgan yil shu tumandagi 45 va 51-maktablarda ham viloyat prokuraturasi tashabbusi bilan qurilish-ta'mirlash ishlar amalga oshirildi. Bu maktablarning biri tuman markazidan 40 kilometr, ikkinchisi 60 kilometr uzoqlikda joylashgan. Ikkisida ham bir xil muammo — binolar eski, o'quvchilar soni esa me'yordan ko'p. Joy yetishmasligi, yaqin o'rda boshqa maktabning yo'qligi sababli darslari ikki navbatda, hatto koridor va sport zalida ham o'tilgan.

Oqchobsoy mahallasidagi 51-umumta'lim maktabiga viloyat prokuraturasi hisobidan ajratilgan 2,4 milliard so'm mablag' evaziga 220 o'rinni qo'shimcha bino qurildi. Muassasaning 2007 yilda qurilgan binosi to'liq ta'mirlandi, mini futbol maydonchasi va o'quvchilarning maktab hududiga xavfsiz kirib-chiqishi uchun soy ustida ko'prik qurildi.

Yugori Jo'shdagi 45-umumta'lim maktabida esa 2,1 milliard so'm mablag' evaziga 180 o'rinni qo'shimcha bino qad rostildi. Bu yerda ham maktabga kirib-chiqish yo'llini to'sgan soy ustida 17 metrlik ko'prik, bolalarning sport bilan shug'ullanishi uchun mini futbol maydonchasi qurildi.

Yangi yil bayrami arafasida Ishtixon tumanining

O'zbekko'rg'on mahallasida foydalanshiga topshirilgan 200 o'rinni bog'cha ham viloyat prokuraturasining depositi hisobi hamda homiyilar ko'magi bilan, jami 7 milliard so'm mablag' evaziga bunyod etildi. Bu loyihaning ahamiyati shundaki, yangi qurilgan bog'cha hududda yagona hisoblanadi va shu vaqtgacha farzandining tarbiyasi bilan band bo'lgan fuqarolarga ishlab, daromadini oshirish imkonini berdi.

Aslida bu kabi ishlarni yana ko'plab sanash, misol keltirish mumkin. Aymoqchi bo'lganimiz esa bitta – bugun tizimda ishlayotgan har bir xodim bosh mezon "Xalq prokuraturasi" maqomiga erishish ekanligini his etib mehnat qilmoqda.

Y.MARQAYEV,
A.BAROTOV.

Manzil: SamDTU ko'p tarmoqli klinikasi nevrologiya kafedrasи ma'ruzalar zali.
Takif qilinganlar: Pediatriya fakultetining 5-kurs 521, 522, 523-guruh talabalari, kafedra assistantlari, bo'lim vrachlari, klinik ordinatorslar, magistrler, talabalar ilmiy jamiyatiga a'zo talabalar, o'quv bo'limi va barcha qiziquchilar.

Kafedra mudiri: t.f.d., professor A.T.Djurabekova.

DA'VOLAR BO'LSA...

Payariq tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ul-anuvchi notarius Ortiqbeyov Aziz Azamatovich notarial idorasida marhum Mamasaliyev Xamdamga (2020-yil 25-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Yusupova Iroda Rustamovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Payariq tumanı Chelak shaharchasi, Istiqlol ko'chasi, 73-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ul-anuvchi notarius Murtazayev Sherzod Sobirovich notarial idorasida marhum Atayev Djamil Rabbimovichga (2020-yil 3-oktabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Murtazayev Sherzod Sobirovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Abdurahmon Jomiy ko'chasi, 64-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ul-anuvchi notarius Ismoilova Shahlo Bahrilloyevna notarial idorasida marhum Li Lilya (2019-yil 21-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Ismoilova Shahlo Bahrilloyevna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Abdurahmon Jomiy ko'chasi, 17-uy.

SamDTU pediatriya ishi fakultetining nevrologiya kafedrasи, SamDTU DKTf terapiya, kardiologiya va funksional diagnostika, Wagner E.A. nomidagi Perm davlat tibbiyot universiteti nevrologiya va tibbiy genetika kafedralari ishtirokida 2025-yil 15-yanvar kuni soat 09:00 da nevrologiya fanidan pediatriya fakultetining 5-kurs talabalarini uchun ochiq ma'ruza bo'lib o'tadi.

Mavzu: "Bosh miya qon tomir kasalliklari".

Ma'ruzachilar: professor A.T.Djurabekova, professor Yu.V.Karakulova, professor I.R.Agapabiyon.

SamDTU pediatriya ishi fakultetining nevrologiya kafedrasи, SamDTU DKTf terapiya, kardiologiya va funksional diagnostika, Wagner E.A. nomidagi Perm davlat tibbiyot universiteti nevrologiya va tibbiy genetika kafedralari ishtirokida 2025-yil 15-yanvar kuni soat 09:00 da nevrologiya fanidan pediatriya fakultetining 5-kurs talabalarini uchun ochiq ma'ruza bo'lib o'tadi.

Mavzu: "Bosh miya qon tomir kasalliklari".

Ma'ruzachilar: professor A.T.Djurabekova, professor Yu.V.Karakulova, professor I.R.Agapabiyon.

Yoshlar turizmi haftaligi

"Sayohat qilyapmiz, ham tarixni o'rganyapmiz"

Xabar qilganimizdek,
viloyatda o'quvchi va
talabalarning qishki
ta'tildagi bo'sh vaqtini
mazmunli o'tkazish maq-
sadida yoshlar turizmi
haftaligi tashkil etildi.
**4-6-yanvar kunlari Jom-
boy, Bulung'ur, Toyloq,
Samarqand, Ishtixon va
Qo'shrabot tumanlarida
yashovchi o'g'il-qizlar
Samarqand shahridagi
tarixiy obidalar va diqqat-
ga sazovor maskanlarni
ziyorat qilishdi.**

- Sayohatga tumanimizning faol yoshlari taklif qilinganidan xursandman, - deydi Bulung'ur tumanidagi 42-maktab o'quvchisi Sarvar Arzizulov. - Voleybol bo'yicha tuman yoshlar termo jamoasi a'zosiman. Jamoamiz ko'plab musobaqlarda qatnashib, g'oliblikni qo'lga kiritgan. Yaqinda viloyat bo'yicha o'tkazilgan musobaqa ham birinchini o'rinni egalladi.

Viloyatning har bir shahar va tumanidan, asosan, fan olimpiadalarini va tanlovlarda g'oliblikni qo'lga kiritgan. Yaqinda viloyat bo'yicha o'tkazilgan musobaqa ham birinchini o'rinni egalladi.

- Ham ziyorat qilyapmiz, ham

tarix fanidan bilimlarimizni oshirypmiz, - deydi Jomboy tumanidagi 46-maktab o'quvchisi Sadoqat Abdurahmonova. - Samarqand shahridagi tarixiy obidalarni ko'zdan kechirdik, ularning tarixi bilan yaqindan tanishdik. Ayniqsa, mohir hunarmandlarning qo'l mehnati orqali tut daraxti po'stlog'idan tayyorlanadigan qog'oz va undan yasalgan turli xil buyumlar, kiyimlar, qo'g'irchoqlar menda katta taasur surot qoldirdi.

Sayohat davomida "Musiqali tanaffus" tadbiri tashkil etilib, yosh sayohatchilar uchun konsert dasurlari namoyish qilinayti.

To'iqin SIDDIQOV,
Baxtiyor MUSTANOV (surat).

Davlat xizmatlarida ortiqcha talablardan voz kechilmoqda

**Vazirlar Mahkamasining tegishli qarori
bilan 5 turdag'i davlat xizmatlarini proaktiv
tarzda hamda 6 turdag'i davlat xizmat-
larini kompozit tarzda ko'rsatish yo'iga
qo'yilmoqda.**

Xususan, elektr energiyasini hisobga olish uskululari, tabiiy gazni hisobga olish uskululari, ichimlik suvini hisobga olish uskululari va issiq suvni hisobga olish uskulularini davrli qiyoslashdan o'tkazish hamda xususiy bandlik agentliklarini Xususiy bandlik agentliklarining reestriga kiritish davlat xizmatlari proaktiv tarzda ko'rsatiladi. Ya'ni, bu holatda xizmat jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlarisiz vakolati organlari tashhabusni bilan ko'rsatiladi.

Shuningdek, quyidagi davlat xizmatlari kompozit tarzda ko'rsatish yo'iga qo'yilmoqda:

- ko'chmas mulkka bo'lgan huquqni davlat ro'yxatidan o'tkazish;

- "E-auksion" elektron savdo platformasida ko'chmas mulk obyektlarini sortish va ko'chmas mulkka bo'lgan huquqlarini davlat ro'yxatidan o'tkazish;

- tibbiy faoliyat uchun litsenziya bilan birga rentgen uskunasidan foydalish uchun ruxsatnomalar olish;

- xavfi yuklarni tashish uchun sig'lmirlarning yaroqligi to'g'risida xulosa bilan birga yadrovy va radioaktiv materiallar, radiatsiya manbalari, radioaktiv chiqindilar va qurilmalarni tashish shartlari va usullarining sanitariya qoidalari muvoqifligi to'g'risida xulosa olish;

Bundan tashqari, bojxona brokeri faoliyati, xalqaro kurerlik jo'natmlarini yetkazib berish bo'yicha faoliyat va nodavlat arxivlarni tashkil etish bo'yicha faoliyat turlarini xabardor etishni nazarda tutuvchi davlat xizmatlarini ko'rsatish pasportlari tasdiqlandi. Buning natijasida mazkur xizmatlarga doir ortiqcha tartiblar bekor qilinadi.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

</div

